

گزارش

نشست کشورهای اتحادیه عرب باز هم با نگاه به جزایر سه‌گانه ایرانی انتقادات زیادی را برانگیخت تکرار ادعای واهی

شرق: اگرچه پنجشنبه هفته گذشته منامه، پایتخت بحرین، میزبان برگزاری نشست کشورهای اتحادیه عرب با دستور کار فلسطین بود، با این حال بیانیه پایانی آن مجددا بر ادعاهای تکراری کشورهای عربی و مشخصا امارات متحده بر سر جزایر سه‌گانه تاکید داشت؛ ادعایی که با واکنش ناصر کنعانی مواجه شد و سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، بند مربوط به جزایر سه‌گانه ایرانی واقع در خلیج فارس مندرج در بیانیه سی‌وسومین نشست سران اتحادیه عرب در بحرین را غیرقابل‌قبول دانست و آن را محکوم کرد. به گفته این دیپلمات کشورمان، «به دفعات تصریح و تاکید شده است که جزایر سه‌گانه ایرانی ایوموسی، تنب بزرگ و تنب کوچک جزء لاینفک و ابدی سرزمینی جمهوری اسلامی ایران بوده و طرح این‌گونه ادعاهای بی‌اساس در این بیانیه مردود است». شایان ذکر است کشورهایایی نظیر سوریه، عراق، عمان، الجزایر و قطر که روابط نزدیک‌تری با ایران به‌نسبت دیگر کشورهای عربی دارند، پای این بیانیه را امضا کرده‌اند که با واکنش و انتقادات زیادی به‌خصوص در قبال دمشق همراه بود. البته عنوان شده که این کشورها در ملاقات‌های خصوصی با مقام‌های ایرانی تاکید کرده‌اند که درباره برخی بندهای این‌چنین بیانیه‌هایی تحفظ داشته و با تمام بندهای آن موافق نیستند.

اگرچه برخی معتقدند تکرار این دست ادعاها توسط امارات در نشست‌های منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای نمی‌تواند به تغییر ماهیت جزایر سه‌گانه ایرانی و همچنین تمامیت ارضی کشور منجر شود، اما در این بین تحلیلگرانی مانند حشمت‌الله فلاحت‌پیشه هم هشدارهای جدی در این باره مطرح می‌کند. کما اینکه وی سال گذشته در گفت‌وگویی که با «شرق» داشت متذکر شد که «ابوظبی در تلاش است که از ظرفیت همه کشورهای عضو سازمان ملل بر سر ادعای مالکیت در قبال جزایر سه‌گانه و به‌خصوص جزیره ایوموسی در قالب رای مشورتی شورای امنیت با تمسک به «بند اول ماده ۹۶» و «بند دوم ماده ۹۴ منشور ملل متحد» استفاده کند». لذا واکنش‌های رسمی با توییت‌زدن‌های کنعانی یا دادن بیانیه، باید به نادیده‌گرفتن روند دیپلماتیک خطرناک فوق منجر نشود که از سوی کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس و مشخصا امارات متحده عربی در سال‌های اخیر علیه تهران و جزایر سه‌گانه در دستور کار قرار گرفته است. به بیان دیگر این تحلیل وجود دارد که امارات متحده عربی با استفاده از ظرفیت شورای همکاری خلیج فارس از طریق نشست‌های منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای با بازبگرانی مانند روسیه، چین، ژاپن و... به دنبال آن است که دعوای حقوقی علیه تهران را در دیوان بین‌المللی دادگستری به راه بیندازد یا در سناریوی دیگری، موضوع را از طریق شورای امنیت پیگیری کند. باید راهبردهای دیپلماتیک قاطع‌تر برای این احتمال در نظر گرفت.

مالک مصدق: وبگاه شبکه بلومبرگ شامگاه چهارشنبه گذشته خبر داده آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ارزیابی سالانه بازرسی هسته‌های خود را پیش از نشست ماه آینده میلادی در وین، در میان دیپلمات‌ها توزیع کرده است. این رسانه آمریکایی مدعی است در گزارش ۱۱۲صفحه‌ای که رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، آن را تهیه کرده و به رؤیت بلومبرگ رسیده، آمده است که «به رغم ادامه کار بازرسی به صورت منظم، پیشرفت اندکی در حل‌وفصل موضوعات پادمانی باقی‌مانده با طرف ایرانی انجام شده است». در گزارش مذکور ادعا شده «تا زمانی که ایران این موضوعات باقی‌مانده را شفاف‌سازی نکند، آژانس نمی‌تواند درباره ماهیت صرفا صلح‌آمیز برنامه هسته‌ای ایران تضمین دهد». در این گزارش همچنین آمده که با وجود آنکه بازرسی‌های آژانس در سال گذشته هشت درصد افزایش یافته و از زمان اجرای برجام هم فراتر رفته است، ولی «آژانس اطلاع مداوم خود درباره تولید و فهرست سانتریفیوژها، روتورها و قطعات میانی آن، آب سنگین و کسانتره اورانیوم را از دست داده است».

این ادعاها در «گزارش اجرائی پادمانی» آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مطرح شده‌اند. گزارش مذکور (گزارش سالانه)، یکی از دو سند اصلی است که قبل از نشست سوم جولای در وین در میان اعضا توزیع می‌شوند. به نوشته انتخاب، گزارش دیگر، گزارش فصلی آژانس اتمی است که بلومبرگ می‌گوید ناظران در حال تهیه آن هستند. آن گزارش به توضیح درباره تحقیقات انجام‌شده درباره ایران و اندازه ذخایر اورانیوم آن می‌پردازد. برخی از نکات دیگر گزارش جدید آژانس است که بلومبرگ به آنها اشاره کرده است، این موارد را هم شامل می‌شوند که «بازرسان آژانس مجبور شده‌اند ماه گذشته بازرسی‌های ایران را به دلیل احتمال حمله اسرائیل موقتا متوقف کنند». «حتی وقتی بازرسان در میدان حضور ندارند، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با تصویربرداری از راه دور، فعالیت‌های هسته‌ای را رصد کند». این در حالی است که محمد اسلامی، رئیس سازمان انرژی اتمی ایران، درباره دیدار و مذاکرات معاونان فنی و حقوقی ایران و آژانس برای گفت‌وگو بر سر اجرای عملیاتی بیانیه مشترک اسفند ۱۴۰۱ به ایسنا گفته بود: «معاونان ایران و آژانس در تماس و ارتباط هستند و به‌زودی معاون آقای گروسی برای ادامه گفت‌وگوها به ایران می‌آید». گروسی در سفر اخیر خود به ایران، در دیدار با مقامات سیاسی و هسته‌ای کشور، مجموعه‌ای از اقدامات عملی ملموس را برای احیای بیانیه مشترک اسفند ۱۴۰۱ (چهارم مارس ۲۰۲۳) با هدف بازگرداندن روند اعتمادسازی و افزایش شفافیت میان ایران و آژانس پیشنهاد کرد.

مذاکرات چراغ خاموش در عمان

در حالی مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در گزارش

سالانه خود ادعاهایی را درباره فعالیت‌های هسته‌ای ایران مطرح می‌کند که دو منبع آگاه به آکسیوس خبر داده‌اند «دو مقام ارشد دولت یابدن این هفته با مقامات ایرانی در عمان درباره چگونگی جلوگیری از تشدید تنش‌های منطقه‌ای گفت‌وگو کرده‌اند». به گفته انتخاب، در ادامه این مطلب آمده است که مذاکرات با حضور برت مک‌گورک، مشاور ارشد رئیس‌جمهور بایدن در امور خاورمیانه و آرام یبلی، نماینده موقت ایالات متحده در امور ایران برگزار شد. این اولین دور گفت‌وگوها بین ایالات متحده و ایران از ژانویه بود که مذاکرات مشابهی در عمان انجام داده بودند. این منابع گفتند مک‌گورک و یبلی روز سه‌شنبه وارد عمان شدند و با میانجی‌های عمانی دیدار کردند. مشخص نیست چه کسی نماینده ایران در این مذاکرات بود. این منابع گفتند که گفت‌وگوها بر شفاف‌سازی پیامدهای اقدامات گروه‌های نیابتی منطقه و بحث درباره نگرانی‌های آمریکا در مورد وضعیت برنامه هسته‌ای ایران متمرکز بود. گفتنی است مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در جریان حضورش در ایران و مذاکرات جداگانه‌ای که با حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران و علی باقری‌کنی، معاون سیاسی وزیر امور خارجه داشت، مدعی شد که «مجموعه‌ای از اقدامات عملی و ملموس را برای احیای بیانیه مشترک پیشنهاد داده است». البته «شرق» پیش‌تر به موضوع مذاکرات پنهانی در گزارش‌های خود اشاره کرده بود و در همین زمینه ۲۳ آوریل (چهارم اردیبهشت) استیمسون خبر داده بود به شواهدی دست پیدا کرده که نشان می‌دهد تماس‌هایی پنهانی میان ایالات متحده آمریکا و ایران نه‌تنها بر سر غزه بلکه

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

گزارش «شرق» از مذاکرات چراغ خاموش تهران–واشنگتن در مسقط به موازات گزارش سالانه آژانس

تلاش برای کنترل بحران

تلاش برای کنترل بحران

پیرو آنچه گفته شد، اگرچه تداوم مذاکرات بین ایران و آمریکا می‌تواند در مقام ضربه‌گیر برای دو طرف عمل کند، در عین حال تقریبا بر این نکته هم اتفاق نظر وجود دارد که در شرایط کنونی، هیچ‌گونه مذاکره‌ای برای احیای توافق هسته‌ای سال ۲۰۱۵ نمی‌تواند محلی از اعراب داشته باشد؛ چراکه نه ایالات متحده آمریکا در شرایط کنونی چنین پتانسیلی برای مذاکرات دارد و نه تهران. در نتیجه، هرگونه گفت‌وگوی چراغ‌خاموشی بین ایران و آمریکا، چه در واشنگتن، چه در مسقط و چه در هر کجای دیگر، به‌مثابه تلاشی برای کنترل بحران و فریزکردن تنش در نقطه کنونی است و تصمیم‌گیری جدی برای آینده برجام و پرونده هسته‌ای ایران به بعد از تعیین تکلیف انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا در آبان سال جاری موکول خواهد شد. در این بین، اگر برجام رسما به‌عنوان یک توافق مرده اعلام شود، سه گزینه برای غرب می‌ماند که مشتمل بر بازدارندگی، ادعای نظامی یا گفت‌وگوهای تازه است. گفته می‌شود شاید بهترین راه برای هر دو طرف، این باشد که با تعهدات دوجانبه، تدریجی پیش ببرند که در سایه آن و هم‌زمان خطوط قرمزری را برای جلوگیری از تشدید نزاع در هر دو سپهر هسته‌ای و منطقه‌ای رعایت کنند. به هر حال جنگ غزه، محدودیت‌ها و نیز فرصت‌های منطقه را در روبرویی با ایالات متحده آمریکا آشکار کرد. پاسخ مستقیم ایران به اسرائیل نیز این فرصت را به تهران داد تا تحلیل دقیق‌تری از چگونگی واکنش اسرائیل و آمریکا به ایران در بیرون از «محدوده خاکستری» به دست آورد. با ارزیابی این اطلاعات است که ایران می‌تواند اهرمی را برای به‌کارگیری در گفت‌وگوهای آینده هسته‌ای به دست آورد.

پیش‌تر عنوان شده بود با توجه به اینکه تنها شش ماه به برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری ایالات متحده مانده و با در نظر گرفتن نتایج نظرسنجی‌ها، زمزمه بر مسند نشستن دوباره دونالد ترامپ به گوش می‌رسد؛ به نظر می‌رسد تهران درصدد باشد برای احیای برجام، تلاش مضاعفی به خرج دهد. این در حالی است که برخی از تحلیلگران و ناظران هم اذعان دارند که برجام دیگر قابل بازیابی نیست؛ زیرا شرایط به‌کلی تغییر کرده و ایران پیشرفت‌های هسته‌ای برگشت‌ناپذیر بسیاری داشته و گروه ۱+۵ جای خود را به ۱+۴ داده است که تاکنون گامی مؤثر برداشته‌اند. البته تحولات برجامی و هسته‌ای ایران به موازات تشدید تنش بین تل‌آویو و تهران در هفته‌های گذشته، یک روی دیگر هم دارد و در مقابل آنچه تلاش بایدن برای احیای برجام به‌عنوان راه‌حلی برای جلوگیری از تصاعد تنش دانسته شده است، اخیرا برخی ناظران معتقدند شاید در نشست فصلی پیش‌رو، تلاش‌های مخرب اسرائیل، فضا را برای فعال‌کردن مکانیسم ماشه بیش از گذشته فراهم کند.

The Longines Legend Diver Watch

Elegance is an attitude

لونژین
LONGINES

SARMAN CO.

1832 Dr. Shariati Ave. Next to Pol-E-Roomi Tehran IRAN

Tel.: +98 21 226.137.52